



ΕΤΟΣ 74ον

1 Νοεμβρίου 2026

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 44 (3831)

Η ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ ποὺ ἀναγινώσκεται σήμερα στὴν θεία Λειτουργία, ἀποτελεῖ μία κατ' ἐξοχὴν παραβολικὴ καὶ ἀλληγορικὴ διήγηση μέ πλοῦτο εἰκόνων καὶ ἀντιθέσεων. Μέ αὐτὴ τὴν διδακτικὴ μέθοδο, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου ἦταν εὐρέως διαδεδομένη στὴν Παλαιστίνη, ὁ Χριστὸς βοηθεῖ τοὺς ἀκροατὲς του νὰ κατανοήσουν τὴν διδασκαλία του καὶ προκαλεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τους, γιὰ νὰ φανερώσει στὴν συνέχεια τὸ βαθύτερο νόημα τῶν παραβολῶν.

Σήμερα, θὰ ἐπισημάνουμε κάποια χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς περικοπῆς, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ τὴν προσεγγίσουμε οὐσιαστικώτερα.

Ὁ πλούσιος ἄρχοντας καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος

Τὰ πρόσωπα γύρω ἀπὸ τὰ ὁποῖα περιστρέφεται ἡ διήγηση εἶναι ὁ πλούσιος ἄρχοντας, ποὺ ἐνδυόταν «πορφύραν καὶ βύσσον», δηλαδὴ ἰδιαιτέρως πολῦτιμα ἐνδύματα, καὶ εὐφραίνονταν καθημερινῶς μέ δαπανηρὰ γεύματα· καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλῃ ὁ πτωχός, ἀσθενὴς καὶ ὑπομονητικὸς Λάζαρος, ποὺ ἦταν παραπεταμένος κοντὰ στὴν θύρα τῆς οἰκίας τοῦ πλουσίου, γεμάτος πληγές, καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ χορτάσει ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ὅμως, κάποτε ἀπέθαναν καὶ οἱ δύο. Ὁ πτωχὸς μεταφέρθηκε πλησίον τοῦ Θεοῦ, στὴν οὐράνιο Βασιλεία· ὁ πλούσιος «στόν τόπο τῆς βασάνου» καὶ τοῦ αἰωνίου πυρός. Κατ' αὐτόν τὸν τρόπο, σέ ἐσχολογικὸ πλεόν ἐπίπεδο, ἀλλάζουν ἐκ θεμελίων τὰ δεδομένα τῆς ἐγκόσμιας ζωῆς τους. Ὁ Λάζαρος εὐφραίνεται καὶ χαίρει κατὰ Θεόν, ἐνῶ ὁ πλούσιος ὑποφέρει καὶ ὀδυνᾶται.

Τὸ νόημα τῆς παραβολῆς

Ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ μπορούσε κάποιος νὰ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἐν λόγῳ παραβολὴ ἀφορᾷ ἀπλῶς καὶ μόνον στὴν ἐπισήμανση τῶν κοινωνικῶν ἀνι-



ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ις' 19-31)

Ἡ «δέσμευση» τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἀνθρωπὸς τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιγίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ᾄδι ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς Προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

σοτήτων, τὴν στηλίτευση τῆς ἀδικίας, τὴν κατάκριση τοῦ πλούτου, τὸν ἔπαινο τῆς πτωχείας καὶ τὴν σωστή καὶ δίκαιη κατανομή τῶν ἀγαθῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Φυσικά τὸ ἱστορικό καὶ κοινωνικό πλαίσιο τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς δέν εἶναι ἀδιάφορο γιὰ τὸν Χριστό, ἀφοῦ διδάσκει καὶ ἐνεργεῖ ὡς Σωτήρας τῶν ἀνθρώπων μέσα στίς συγκεκριμένες συνθήκες τῆς καθημερινότητάς τους. Ὅμως, δέν εἶναι αὐτός ὁ πρωταρχικός στόχος Του, γιατί ὁ Χριστός δέν εἶναι κάποιος κοινωνικός ἀναμορφωτής καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ ὁ Υἱός τοῦ ζώντος Θεοῦ, ὁ Ὅποιος ἦλθε στὸν κόσμο ὄχι ἀπλῶς γιὰ νὰ καλυτερεύσει τίς συνθήκες τῆς ζωῆς, ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος ἡ ζωὴ μας.

Ὡς ἐκ τούτου, στήν παραβολὴ δέν καταδικάζονται τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ἢ ὁ πλούσιος, ἐπειδὴ εἶναι πλούσιος. Κατὰ παρόμοιο τρόπο δέν ἐπαινεῖται καὶ δέν δικαιώνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁ Λάζαρος, ἐξαιτίας τῆς ἀσθενείας καὶ

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος: Ὑπάρχει ἄνθρωπος ἦταν πλούσιος, ὁ ὁποῖος φοροῦσε κόκκινα ἐνδύματα ἀπὸ ἔξω καὶ λινὰ ἀπὸ μέσα καὶ διασκέδαζε καθημερινὰ μὲ πλούσια τραπέζια. Ὑπῆρχε καὶ ἓνας πτωχὸς ὀνόματι Λάζαρος, ποῦ ἦταν πεσμένος κοντὰ στὴν θύρα τοῦ γεμάτου πληγῆς καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ χορτάσει ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποῦ ἔπεφταν ἀπὸ τὴν τραπέζι τοῦ πλούσιου, ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλιὰ ἔρχονταν καὶ ἔγλειφαν τὶς πληγῆς τοῦ. Συνέβη νὰ πεθάνει ὁ πτωχὸς καὶ νὰ μεταφερθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους στὸν τόπο ὅπου ἀναπαύεται ὁ Ἀβραάμ, πέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ τάφηκε. Καὶ στὸν Ἄδη, ὅπου ἦταν καὶ βασανιζόταν, σήκωσε τὰ μάτια τοῦ καὶ βλέπει ἀπὸ μακριὰ τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Λάζαρο μαζί τοῦ. Καὶ αὐτὸς φώναξε καὶ εἶπε: Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησέ με καὶ στείλε τὸν Λάζαρο νὰ βρέξει μὲ νερὸ τὴν ἄκρη τοῦ δακτύλου τοῦ καὶ νὰ δροσίσει τὴ γλώσσα μου, γιατί ὑποφέρω μέσα σὲ αὐτὴ τὴ φωτιά. Εἶπε ὁ Ἀβραάμ: Παιδί μου, θυμήσου ὅτι σὺ ἀπόλαυσες τὰ ἀγαθὰ σου στὴ ζωὴ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τώρα ὅμως αὐτὸς χαίρεται ἐδῶ, καὶ σὺ ὑποφέρεις. Ἄλλωστε, μεταξύ μας ὑπάρχει μεγάλο χάσμα, ὥστε ὅσοι θέλουν νὰ περάσουν ἀπὸ ἐδῶ σὲ σὰς νὰ μὴν μποροῦν, οὔτε ὅσοι εἶναι ἀπὸ ἐκεῖ νὰ περάσουν σὲ ἐμᾶς. Εἶπε ὁ πλούσιος: Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν πατέρα μου νὰ τὸν στείλεις στό σπίτι τοῦ πατέρα μου, γιατί ἔχω πέντε ἀδελφούς, γιὰ νὰ τοὺς ἐνημερώσει, ὥστε νὰ μὴν ἔλθουν καὶ αὐτοὶ σὲ αὐτὸ τὸν τόπο τῶν βασάνων. Τοῦ λέγει ὁ Ἀβραάμ: Ἔχουν τὸν Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες, ἃς ἀκούσουν αὐτούς. Αὐτὸς εἶπε: Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλὰ ἂν κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς πάει σὲ αὐτούς, θὰ μετανοήσουν. Ὁ Ἀβραάμ ὅμως τοῦ εἶπε: Ἄν δέν ἀκοῦνε τὸν Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες, δέν θὰ πειθοῦν οὔτε καὶ ἂν κάποιος ἀναστηθεῖ ἐκ νεκρῶν.

(Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

πτωχείας τοῦ. Στὴν περίπτωσή αὐτή, ἡ διήγηση θὰ κατέληγε σὲ συμπεράσματα κοινωνικῆς παραδοξολογίας καὶ θεολογικῆς ἀστοχίας, σὰν νὰ εἶναι ὁ πλούσιος ἢ ὁ πτωχεύων τὸ ὑψιστὸ κριτήριό τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ σωστή χρῆση τοῦ πλούτου

Υπάρχουν ἄνθρωποι πλούσιοι, μὲ ἐξουσία καὶ δύναμη κοινωνική, τοὺς ὁποῖους διέπει ἀληθινὴ σεμνότητα καὶ μετριοφροσύνη καὶ ἀναδεικνύονται μὲ τὰ ἔργα καὶ τὸ ἦθος τοὺς πρότυπα ἀγάπης. Χωρὶς νὰ διατυμπανίζουν τὶς ἀγαθοεργίες τοὺς, βοηθοῦν καὶ ἐνισχύουν ποικιλοτρόπως ἀναξιοπαθοῦντες συνανθρώπους καὶ τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἔπειτα, ὑπάρχουν πτωχοὶ μὲ ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεό, μὲ ἀπαιτήσεις παράλογες καὶ ἀπρεπῆ συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἐπομένως, ἡ σω-

1 Νοεμβρίου 2026: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ

Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναγύρων καὶ τῆς μητρός αὐτῶν Θεοδότης.
Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις΄ αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἦχος: πλ. α΄ – Ἑωθινόν: ΙΑ΄ – Απόστ.: Α΄ Κορ. ιβ΄ 27 - ιγ΄ 7 – Εὐαγ.: Λουκ. ιστ΄ 19-31.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 8 Νοεμβρίου, Ζ΄ Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Ἑβρ. β΄ 2-10 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. η΄ 41-56.

στή χρήση τοῦ πλούτου καὶ ἡ συνετὴ ἀντιμετώπιση τῆς πτωχείας ἀναδεικνύουν τὸν ἄνθρωπο ἀληθινὰ πιστὸ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ψαλμωδὸς στὸν 33ο Ψαλμὸ μᾶς ὑπενθυμίζει αὐτὸ πού ἡ ἀνθρώπινη σκέψη ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἔχει ἐπισημάνει, ὅτι πλούσιοι πού στηρίζονταν στὰ πλούτη τους κατήντησαν πένητες. Αὐτοί, ὅμως, πού στήριξαν τίς ἐλπίδες τους στὸν Κύριο καὶ τὸν ἀναζητοῦσαν μέ πόθο, δὲν θά στερηθοῦν κανένα ἀγαθό. Εἴθε, παντοτινὰ στήν ζωὴ μας, στήν εὐτυχία καὶ τὴν δυστυχία, τὴν θλίψη καὶ τὴν χαρὰ νά ἀναζητοῦμε τὸν Κύριο, γιὰ νά γεμίζει ἡ ὑπαρξὴ μας ἀπὸ τὸ Φῶς τοῦ Προσώπου Του.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ

(νέα ἐκδ., σχῆμα 25x35 ἐκατ., σελ. 458)

Ἡ Παρακλητικὴ ἦτοι Ὁκτώηχος εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ βασικότερα λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Περιέχει τὴν ὑμνογραφία πού χρησιμοποιεῖται στίς καθημερινές ἀκολουθίες, ὁργανωμένη σύμφωνα μέ τὸ σύστημα τῶν ὀκτῶ ἡχων τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Περιλαμβάνει, γιὰ κάθε ἓναν ἀπὸ τοὺς ὀκτῶ ἡχους, Ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ στιχηρά, Κανόνες τοῦ Ὁρθρου, Καθίσματα, Ὑπακοές, Ἀναβαθμούς, Προκείμενα, Ἐξαποστειλάρια, Ἀπολυτίκια καὶ Θεοτοκία. Ἐπανεκδόθηκε μέ νέα στοιχειοθεσία, εὐανάγνωστα γράμματα καὶ ἰδιαίτερη τυποτεχνικὴ φροντίδα.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr